

## JESUS SE SENT VIGILAT

### I JOAN ÉS EMPRESSONAT

(Jn. III, 28-35; Mc. VI, 17-20)

La predicació de l'Evangelí apenas ha començat i ja veiem que Jesús ha de prendre precaucions per no ésser detingut. Després de passar una mesada a Jerusalem, en el temps pasqual de l'any 28, Jesús se'n va probablement cap al Nord de la Judea.

Així, doncs, Jesús fugí? Exactament, Fugí del poder sacerdotal, fugí del Sanhedrí, fugí dels fariseus.

Doncs què ha passat? Encara que els evangelistes siguin molt sobris en l'explicació d'aquesta sortida de Jerusalem, n'ha hi prou amb una mica mica de sentit polític per a sospitar que l'expulsió dels mercaders del Temple fou interpretada com una censura contra el mercantilisme d'Anàs i Caifàs.

Era doncs prudent fugir de la capital, on una detenció era facilíssima. En aquests moments, la detenció hauria perjudicat als plans de la Providència. Jesús s'allunyarà doncs de Jerusalem, sense moure's del país de Judea.

S'instal·la "alguns dies" amb els seus deixebles -diu Sant Joan- en un lloc no citat. I allà batejava (Jn.III,22) o millor dit, els que batejaven eren els seus deixebles (Jn.IV,2)

Quina mena de baptisme administraven els deixebles de Jesús? Era un baptisme de penitència molt semblant al de Joan? Els comentaristes de l'Evangelí han senyalat que els deixebles no tenien encara noció de la divinitat de Jesús ni de la Santíssima Trinitat. El baptisme de gràcia, en aigua i en l'Esperit Sant, anunciat per el Baptista, no seria instituit fins després de la mort i resurrecció de Jesús, d'on prendria l'eficàcia. Fins després de la resurrecció del Crist els evangelistes no parlen de la institució d'aquest sagrament, detall que indica que tant el baptisme de Joan com el dels deixebles de Jesús n'eren una prefiguració.

Un altre detall fa pensar que ningú no batejava encara amb aigua i en l'Esperit Sant: mentre els deixebles de Jesús batejaven gent Joan també bateja-



va un xic més lluny, a Ainon (les Fonts) prop de Salim, on hi havia molta aigua. Si Joan hagués sabut que els deixebles de Jesús conferien el baptisme en aigua i en l'Esperit Sant s'hauria retirat.

Debia haver-hi, però -i aquest però és important- alguna diferència en les fórmules dels dos baptismes, perquè l'Evangelista Sant Joan conta que un dia es produí una disputa entre un jueu i els deixebles del Baptista "a propòsit de la purificació". Aquest episodi és una mica obscur, però tothom s'inclina a pensar que el jueu creia més purificador el baptisme dels deixebles de Jesús.

Probablement aquest jueu sabia el que es deia. El baptisme ~~com~~ a sagrament de gràcia no fou instituit fins després de la resurrecció, però si el baptisme dels deixebles conferia la gràcia de l'Esperit Sant això no ho sabrem mai. La força del misteri de l'Encarnació era suficient per a conferir la gràcia, si Déu així ho volia. I ¿qui sap si per un voler de Déu, el baptisme de Joan també conferia la gràcia des de que Jesús, que havia vingut al món en forma de pedador es deixà batejar pel seu cosí? No és possible que l'Esperit Sant, que devallà en forma de colom, hagués vivificas les aigües? Bastava per fer-ho només l'ombra d'aquell Colom que descendint del Cel planà sobre la testa del ~~or~~ Crist i sobre les aigües del Jordà. Tot això és possible, però el que és cert és que la qüestió plantejada per aquest jueu "a propòsit de la purificació" fa pensar molt. Encara que també és cert que, fins després de la resurrecció del Crist, els evangelistes no parlaren més del baptisme és no obstant admissible que a partir del descendiment de l'Esperit Sant es conferís la gràcia per anticipació. Si durant el transcurs de la vida pública de Jesús els Evangelistes no parlen més del baptisme és segurament perquè Jesús volia que aquest sagrament fos una confirmació, no solament de la seva passió i mort, sinó, molt especialment de la seva resurrecció. Perquè el sagrament del baptisme és realment una resurrecció.

Sigui cert o no que el baptisme dels deixebles de Jesús era més purificant que el del Baptista, el cas és que els deixebles de Joan acuden al Precursor i li pregunten:

- Mestre: aquell qui era amb vós a l'altra banda del Jordà, al qual vós retéreu testimoniatge, heus aquí, que també bateja! I tothom hi acut!...



Observi's que els deixebles no fan cap al·lusió a la disputa sobre l'eficàcia purificadora dels dos baptismes.

El Baptista respòs amb molt de seny: - No pot l'home prendre's res si no li és donat del cel. Vosaltres mateixos em sou testimonis que jo deia: "Jo no sóc pas el Crist," sinó "He estat enviat davant d'Ell" Qui té l'esposa és l'espòs; però l'amic de l'espòs, que és present i l'escolta, amb goig s'alegra per la veu de l'espòs. Aquest goig meu s'ha ben acomplert. Cal que Ell creixi i que jo minvi."

El Baptista no pot ésser més explícit: Jesús és el Crist. Qui té l'esposa és l'espòs. I l'amic de l'espòs s'alegra de veure'l. En el llenguatge de l'antic testament, Jahvé Déu és l'espòs de la nació d'Israel, de la mateixa manera que el Crist és l'espòs de l'Església. Són els deixebles del Baptista els que tenen enveja de la popularitat de Jesús; en canvi Joan, -fent una frase ja estereotipada-, s'inclina davant del Crist com l'estrella del matí s'amaga cavant del sol ixent. Convé que l'estel s'apagui i que el sol pugui. Aquest és el darrer testimoniatge del Baptista. Cenyit de castedat i armat de mortificació, ha predicat una veritable missió i ha administrat un baptisme de penitència. Com el vell Simeó, ja pot morir tranquil: ha vist el Crist i li ha preparat els camins, movent la gent a contrició i ajudant els pobres.

Realment el Baptista se'n va. Continuant la seva predicació missional, ha sortit de la Decapòlis, i havent entrat en territori del tetrarca Herodes Antipas ha estat detingut.

Se sospita que els fariseus, desitjant desfer-se del Baptista i complaure Herodes Antipas, prepararessin un parany a fi d'aconseguir que Joan entrés en la Perea o la Galilea, governades pel tetrarca. Els fariseus podien saber perfectament que Joan havia reptat vèries vegades de tetrarca a causa d'Herodias "i d'altres males accions" (Lc. III,19.) Herodías era l'esposa d'Herodes Felip, germà d'Antipas. El Baptista li deia: No t'és permès de tenir la muller del teu germà". Herodías estava decidida a fer matar Joan Baptista, però Antipas no gosava, per por del poble, que el tenia per un profeta.



Sant Joan fou conduït a Maqueronte i encadenat. Maqueronte era un fort situat al llevant del Mar Mort. Mentres tant, Jesús continuava en un comarc innominat de Judea, on li arribaren molt males notícies. Fou informat de la detenció del seu cosí Joan. Li fou comunicat també que els fariseus havien sentit a dir que Ell feia més adeptes que Joan i que els seus deixebles batejaven més gent que el Baptista. En vista de tot això i considerant que el més gros perill per a Ell eren els fariseus, "mogut per l'Esperit Sant" decidí tornar-se'n a Galilea, passant per la Samària.

Jesús fugí de Judea quan l'obra d'evangelització comença a donar fruit, fins a tal punt que fa més deixebles que Joan Baptista. Potser en veure'l partir, alguns d'aquests deixebles li hauran dit, com els d'Emmaús: "Quedeu-vos amb nosaltres, Senyor! (Lc. XXIV, 29)